

בג"ץ 5078/11

קבוע: 27.7.2011

**בבית המשפט העליון**

**בשבתו כבית משפט גבוה לצדק**

**אבו-זר ואח'**

ע"י ב"כ עוה"ד ידין עילם ואח'

רח' יהודה הלוי 45, תל אביב-יפו, 65157

טל': 03-5606080 פקס': 03-5606083 ;

**העותרים**

**נ ג ד**

**המפקד הצבאי לאזור יהודה ושומרון ואח'**

על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים, ירושלים

טל': 02-6466305 ; פקס': 02-6467011

**המשיבים**

### **תגובה מטעם המשיבים**

בהתאם להחלטת כבוד השופט ס' גובראן, מיום 7.7.2011, ולקראת הדיון בעתירה, הקבוע ליום 27.7.2011, מתכבדים המשיבים להגיש את תגובתם לעתירה.

1. עניינה של העתירה בבקשת העותרים כי בית המשפט הנכבד יורה למשיבים לבוא וליתן טעם מדוע לא יונפקו לעותר 1 (להלן – **העותר**) היתרי כניסה למרחב התפר לצרכים חקלאיים.
2. המשיבים יטענו כי **דין העתירה להידחות על הסף**, תוך חיוב העותר בהוצאות המשיבים. כפי שיפורט להלן, העותר, חרף האפשרות שעמדה בפניו, לא ערער על ההחלטה לסרב לבקשתו לקבלת היתרי כניסה למרחב התפר, ואף לא הגיש בקשה חוזרת לקיום ועדת שימוע, אלא בחר לפנות לבית משפט נכבד זה.
3. עוד יטענו המשיבים כי **דין העתירה להידחות אף לגופם של דברים**. זאת, מן הטעם שהחלטת המשיבים בענייננו של העותר הינה סבירה, ונעשתה בהתאם לקבוצת פקודות הקבע מרחב התפר (להלן – **קפ"ק מרחב התפר**).

### **תשתית עובדתית**

4. העותר, כבן 40, הינו תושב זאויה שבנפת טול כרם. אביו של העותר ירש קרקע בגודל של 700 מ"ר.

5. העותר, אשר מעולם לא החזיק בהיתר כניסה למרחב התפר, הגיש, במהלך שנת 2010, שלוש בקשות לקבלת היתר למרחב התפר, אשר סורבו כולן נוכח עמדתם של גורמי הביטחון. נציין, כי במסגרת עמדתם לעתירה שלפנינו, מסרו גורמי הביטחון כי, לעת הזו, לא יתנגדו למתן היתר כניסה למרחב התפר לתקופה של שלושה חודשים. בתום תקופה זו יבחן עניינו של העותר פעם נוספת.

6. ביום 23.11.2010 הגיש העותר בקשה נוספת, אשר סורבה יום למחרת על ידי קצין התיאום האזרחי במת"ק, עקב ריבוי מחזיקי היתרי כניסה למרחב התפר לצורך עיבוד אדמת משפחתו של העותר.

יובהר, כי על פי סעיף 29 לפרק ג' של קפ"ק מרחב התפר, הנפקת היתר כניסה למרחב התפר לצורך תעסוקה בחקלאות נעשית בהתאם לקריטריונים המוצגים בטבלת קמ"ט חקלאות במנהל האזרחי. קריטריונים אלה כוללים, בין היתר, את סוגי העיבוד, גודל החלקה וכמות המועסקים בה, וקובעים קנה מידה לכמות המועסקים הדרושים לחלקה מסוימת.

7. כאמור, מבדיקת גורמי המקרקעין במת"ק, אביו של העותר ירש קרקע בגודל 700 מ"ר בלבד. בעת מועד סירוב הבקשה, חמישה מבני משפחתו של העותר החזיקו בהיתרי כניסה למרחב התפר לצורך עיבודה של חלקה זו, אשר גודלה, כאמור, 700 מ"ר בלבד. כפי שנמסר מלשכת היועץ המשפטי באיו"ש, נכון להיום, ארבעה מבני משפחתו של העותר מחזיקים בהיתרים לצורך עיבוד החלקה.

יצוין, כי על פי טבלת קמ"ט חקלאות במנהל האזרחי, די בעובד אחד על מנת לעבד חלקת זיתים בגודל 6 דונם או חלקת חיטה בגודל 2.5 דונם. עוד יצוין, כי לטענת העותרים, בחלקה המדוברת מגדלת משפחת העותר זיתים וחיטה.

#### מש/1 העתק מטבלת קמ"ט חקלאות במנהל האזרחי, מצורף ומסומן מש/1.

8. כאמור, בקשתו האחרונה של העותר הוגשה ביום 23.11.2010. בקשה זו סורבה יום למחרת, והודעת הסירוב הועברה לקישור הפלסטיני, שמהווה את "הצינור המנהלי" דרכו מגישים תושבים פלסטינים בקשות לקבלת היתר כניסה ודרכו ניתנות תשובות המנהל האזרחי לבקשות אלה.

9. בניגוד לנטען בכתב העתירה, מענה לשתי פניות העותר ללשכת היועץ המשפטי באיו"ש, האחת מיום 27.3.2011 והשניה מיום 21.6.2011, הופנו לקצין פניות הציבור של המנהל האזרחי ונענו, ביום 7.4.2011, וביום 22.6.2011, ובמענה זה אף פורט לעותר סיבת הסירוב, כפי שפורטה לעיל.

#### מש/2 העתקים ממענה קצין פניות הציבור מצורפים ומסומנים מש/2.

### עמדת המשיבים – דין העתירה להידחות על הסף

10. כאמור, בקשתו האחרונה של העותר הוגשה ביום 23.11.2010. בקשה זו סורבה יום למחרת, והודעת הסירוב הועברה לקישור הפלסטיני, שמהווה את "הצינור המנהלי" דרכו מגישים תושבים פלסטינים בקשות לקבלת היתר כניסה ודרכו ניתנות תשובות המנהל האזרחי לבקשות אלה.
11. משכך, עמדה בפני העותר האפשרות לערער על החלטה זו בתוך 60 ימים ממועד הסירוב, בהתאם לסעיף 31.5 לקפ"ק מרחב התפר. חרף זאת, בחר העותר שלא לעשות כן והעדיף לפנות, לאחר ארבעה חודשים ממועד הסירוב, לשכת היועץ המשפטי באיו"ש, ולבסוף, להגיש עתירה לבית משפט נכבד זה.
12. בעתירתו, טוען העותר כי בשל היעדר מענה מטעם המשיבים לא יכול היה לערער על החלטתם, שלא הייתה ידועה כלל לעותר.
- המשיבים יצינו, כי בפנייתו של העותר, מיום 27.3.2011, אל לשכת היועץ המשפטי באיו"ש, אשר צורפה כנספח ע/3 לעתירה, הלן העותר על הסירוב לבקשה שהגיש ביום 23.11.2010 (סעיף 7 לפניה). מכאן, שאין ממש בטענת העותר, לפיה לא ידע העותר על הסירוב ולפיכך לא יכול היה לערער על ההחלטה.
13. המשיבים יטענו כי נוכח בחירתו של העותר לא לערער על החלטת המשיבים בהתאם למסלול הקיים בקפ"ק מרחב התפר, דין העתירה להידחות על הסף.

### עמדת המשיבים – דין העתירה להידחות לגופה

14. למעלה מן הצריך, יטענו המשיבים כי לא נפל כל פגם בהחלטת המשיבים אשר מצדיק את התערבותו של בית המשפט הנכבד.
15. כידוע, ביום 7.5.2011 ניתן פסק דינו של בית משפט נכבד זה, בבג"ץ 9961/03 המוקד להגנת הפרט נ' מפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון תק-על 2011(2), 94 (2011), ובו נדחו העתירות אשר ביקשו להביא לביטול ההכרזות על מרחב התפר כשטח סגור, ובהתאמה על ביטול משטר ההיתרים, על מכלול ההסדרים שגובשו במסגרתו.
16. המשיבים יבקשו להביא מדבריה של כבוד הנשיאה ד' ביניש בפסק הדין, אשר נדרשה להסדרים אותם קבעו המשיבים להיתרי זמניים, ובכלל זה, אלו המבוקשים לצרכים חקלאיים:
- "אף ההסדרים שגובשו בעניין הנפקת היתרים לבעלי עניין קבוע ו-מזדמן, כפי שפורטו, עומדים לשיטתנו במבחן המידתיות השני.



כפי שציינו לעיל, מקובל עלינו כי הפגיעה בקבוצה זו הינה פגיעה קשה. פרטים שעיבדו את אדמתם במרחב התפר, ניהלו את עסקיהם שם ויצרו קשרי חברות ומשפחה, נאלצים עתה, ועל מנת לשמר את אורחות חייהם, לבקש היתר כניסה על בסיס עילות מצומצמות שונות. גם התושבים במרחב עצמו נפגעים מן המשטר שהוחל בו, שכן בעל כורחם הופכת מציאות חייהם קשה ומורכבת, עת נכפה עליהם בידוד חברתי ועסקי באזור מגוריהם. פגיעות אלו מחייבות קביעתם של הסדרים המשמרים ככל הניתן את מרקם החיים שקדם להכרזה, בכפוף לצרכים הביטחוניים המחייבים זאת. נראה לנו, כי ככלל, ההסדרים שגובשו מקיימים דרישה זאת. נתייחס להסדרים הנוגעים לקבוצות בעלי העניין השונות. בכל הנוגע למבקשי ההיתרים לצורכי חקלאות ...

**בנסיבות העניין שלפנינו נראה אכן על-פני הדברים כי המשיבים מכירים בזכותם של התושבים להמשיך לעבד את אדמותיהם ומבקשים להביא לכך שבעלי הזיקה לאדמות במרחב התפר ימשיכו בעיבודן, תוך מתן אפשרות לקרובי משפחה ועובדים אחרים לסייע להם בעבודתם.** כן עולה כי קיימים מעברים מיוחדים שנועדו להסדיר כניסה למרחב - שחלקם מותאמים לפעילות החקלאית בהתאם לצרכים העונתיים. נראה לנו כי הסדר זה נותן מענה סביר הממזער את הפגיעה בזכויותיהם של החקלאים, ואנו מניחים בקביעתנו זו כי המשיבים אכן יוצקים תוכן ממשי להצהרותיהם באשר לחשיבות שבהמשך מתן מענה ראוי לצורכי החקלאים באזור ... (ההדגשות הוספו, ר' ש').

17. המשיבים מודעים לחובה המוטלת עליהם, אף מכוחו של פסק הדין האמור, ולאיוון אותם עליהם לערוך עת בוחנים בקשה למתן היתר כניסה למרחב התפר.

המשיבים יטענו כי בנסיבות העניין, ההחלטה, אשר מבוססת על הוראות קפ"ק מרחב התפר, הינה סבירה.

18. כאמור, מבדיקת גורמי המקרקעין במת"ק, ארבעה מבני משפחתו של העותר מחזיקים בהיתרי כניסה למרחב התפר לצורך עיבוד חלקה בגודל 700 מ"ר בלבד. מתן היתר כניסה לעותר, אדם נוסף, אינו עולה בקנה אחד עם הקריטריונים הקבועים בטבלת קמ"ט חקלאות במנהל האזרחי.

## סוף דבר

19. מכל האמור לעיל, יטענו המשיבים כי דין העתירה להידחות, על הסף ולגופה, תוך חיוב העותרים בהוצאות המשיבים.

20. בשולי הדברים יצוין, כי בהתאם לקפ"ק מרחב התפר, בפני העותר סלולה הדרך להגיש בקשה חדשה לקבלת היתר כניסה למרחב התפר לצורך תעסוקה חקלאית.

תגובה זו נתמכת בתצהירו של סג"מ עמוס וגנר, קצין פניות הציבור בלשכת ראש המנהל האזרחי.

היום,

כ"ג תמוז תשע"א

25 יולי 2011

רועי שויקה  
סגן לפרקליט המדינה